

การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย
สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร
Academic Administration Of Om Noi Municipal Vocational College
Bureau Of Education, Om Noi Municipality,
Samut Sakhon Province

ปริยชา เพ็ญสามพราน¹
สมใจ เดชบำรุง²

Received : April 25, 2023
Revised : May 3, 2023
Accepted : May 22, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ประชากรที่ใช้ศึกษาได้แก่ ผู้บริหารและครูของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย จำนวน 35 คน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าการดำเนินงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านวิชาการ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถสรุปเป็นประเด็นที่สามารถปฏิบัติได้ดังนี้ 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูผู้สอนในเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อแผนกวิชามากขึ้น 2) สถานศึกษาต้องสำรวจความต้องการทางด้านทักษะในการทำงานของพนักงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร 3) จัดทำตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานและประกาศใช้ ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน 4) ครูผู้สอนสามารถใช้ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนนักศึกษา 5) สถานศึกษาต้องมีฝ่ายจัดบริการวัสดุอุปกรณ์และสื่อต่างๆ อย่างรวดเร็ว 6) สถานศึกษาติดตามและสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีส่วนรวมในระบบทวิภาคี และ 7) สถานศึกษาจัดทุนวิจัยและแหล่งเงินทุนภายนอกให้กับครูผู้สอนในการทำวิจัยในเชิงนวัตกรรม

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, วิทยาลัยอาชีวศึกษา

¹ นักศึกษาลำดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

Abstract

The purposes of this research were to study. 1) The academic administration of Om Noi Municipal Vocational College. Under the Office of Education Om Noi Municipality Samut Sakhon Province. 2) Guidelines for developing academic administration of Om Noi Municipality Vocational College Under the Office of Education Om Noi Municipality Samut Sakhon Province. The population was 35 administrators and teachers of Om Noi Municipal Vocational College. Research tools. It was an opinionnaire questionnaire and a structured interview. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research results found that.

1. Academic operations of Om Noi Municipal Vocational College Under the Office of Education Om Noi Municipality Samut Sakhon Province. It was found that the academic operations of Om Noi Municipal Vocational College Under the Office of Education Om Noi Municipality Samut Sakhon. Province Overall academic operations are at a high level. When considering each item, it was found that the measurement and evaluation work. It has the highest average, followed by the curriculum development work and the lowest was the academic and library service work.

2. Guidelines for developing academic administration of Om Noi Municipal Vocational College Under the Office of Education Om Noi Municipality Samut Sakhon Province 3 experts with the same opinion. The researcher has taken the development guidelines from all 7 experts and summarized them into points that can be practiced as follows: 1) Organize a workshop for teachers on the teaching and learning process for to create more efficiency for academic departments. 2) Educational institutions must survey the skills needs of employees from stakeholders. To be used as a course description in the curriculum. 3) Prepare performance indicators and announce them. Consider it part of the work to evaluate performance. 4) Teachers can use the educational institution's information system. In order to access information about students, 5) educational institutions must have a department that provides services for materials, equipment, and various media quickly; 6) educational institutions monitor and survey the satisfaction of establishments that participate in the bilateral system; and 7) educational institutions organize scholarships. Research and external funding for teachers to conduct innovative research.

Keyword : Academic Administration, Vocational College

บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นองค์กรที่ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพเพื่อตอบสนองกับความต้องการกำลังคนของประเทศในการยกระดับและมาตรฐานกำลังคนสายอาชีพสู่สากล โดยขยายโอกาสทางการศึกษาสายอาชีพให้ทั่วถึง อีกทั้งเป็นแกนกลางในการจัดอาชีวศึกษาและอบรมวิชาชีพ ระดับฝีมือ เทคนิค และเทคโนโลยีของประเทศ และสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ วิจัย สร้างนวัตกรรม จัดการองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2562) ได้กำหนดขอบข่ายให้สถานศึกษาแบ่งการบริหารงานในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพทั้งระบบรวมทั้งพัฒนาภาระงานด้านต่างๆ ของสถานศึกษาซึ่งได้แก่ ฝ่ายบริหารทรัพยากร ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา และฝ่ายวิชาการ ได้กำหนดขอบข่ายของการบริหารงานฝ่ายวิชาการไว้ 6 งาน ได้แก่ แผนกวิชา งานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน งานวัดผลและประเมินผล งานวิทยบริการและห้องสมุด งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาค และงานสื่อการเรียนการสอน (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552, น. 4) จะเห็นได้ว่าเฉพาะขอบข่ายการบริหารงานวิชาการอย่างเดียวนักบริหารสถานศึกษาซึ่งมีภารกิจที่ต้องทำมากมาย การดำเนินกิจกรรมทางฝ่ายวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ผู้บริหารคนเดียวไม่สามารถจะเป็นผู้นำได้ทุกเรื่อง ในการบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นต้องมีคณะครู บุคลากรทางการศึกษา หรือแม้แต่คณะกรรมการสถานศึกษาทุกท่านต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การตัดสินใจ การลงมือปฏิบัติ ตลอดจนการติดตามตรวจสอบและประเมินผล ทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณที่มีต่อผู้เรียน การบริหารที่ดีต้องบริหารในลักษณะมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา ไม่ได้อยู่ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ในการดำเนินงานต้องทำงานเป็นทีมรับผิดชอบร่วมกันซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย (ศมนกร นาควารี, 2559, น. 74-76)

ปัญหาการวิจัย เนื่องจากการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ได้ดำเนินงานตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา (ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา 2552, น. 4) โดยวิทยาลัยฯ ได้แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านแผนกวิชา ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล ด้านงานทะเบียน ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และด้านงานสื่อการเรียนการสอน การจัดการอาชีวศึกษาจำเป็นต้องมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ สามารถต่อสู้ในสังคมแห่งการแข่งขันได้ จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีหน้าที่ในการดำเนินการจัดการศึกษาและฝึกอบรมวิชาชีพ ให้กับนักเรียน นักศึกษา และประชาชน ให้มีคุณภาพตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคม เป็นการผลิตกำลังคนในระดับช่างฝีมือ ช่างฝีมือ และช่างเทคนิค เพื่อให้สนองความต้องการของตลาดแรงงาน และส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระตามความถนัดของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเอาความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพในการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมอันดี ให้กับผู้เรียนเพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น การบริหารงานวิชาการเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ในปัจจุบันการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อยในภาพรวมยังไม่บรรลุเป้าหมาย เห็นได้จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (V-NET) ปีการศึกษา 2565 พบว่าผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 41.02 ซึ่งอยู่ในระดับคุณภาพที่ต้องปรับปรุงตามเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และผลการรายงานคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย (SAR) สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการบริหารจัดการของวิทยาลัยฯ ยังไม่ส่งผลต่อการ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยอีกหลายประการที่ทำให้เกิดสาเหตุของปัญหา อาจสืบเนื่องมาจากครูขาดความรู้ความเข้าใจ ด้านแผนกวิชา ด้านการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านงาน วัตถุประสงค์และประเมินผล ด้านงานทะเบียน ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ ด้านงานสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากงานด้านต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นนั้นความสัมพันธ์กันทั้งระบบ ถ้าผู้บริหาร และคณะครูผู้สอนขาดด้านใดด้านหนึ่งไปก็จะทำให้คุณภาพการศึกษาต่ำไปด้วยเช่นกัน ปัญหาการบริหารงานวิชาการ เป็นหน้าที่ของทุกคนในวิทยาลัยฯ ที่จะต้องได้รับการพัฒนาเพื่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ ในการทำงาน และร่วมมือ ร่วมใจกันในการพัฒนางานด้านการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย ให้มากยิ่งขึ้น (วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย, 2565)

จากปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อยมีปัญหาในการบริหารงาน วิชาการ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย อาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ว่ามีปัญหอย่างไร และมีแนวทางการพัฒนาอย่างไร ผลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงส่งเสริมงานวิชาการแก่ ผู้บริหารและครูภายในวิทยาลัยฯ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัด สำนักการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร

สมมติฐานของการวิจัย

1. คุณภาพงานวิชาการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครอ้อม น้อย จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก
2. แนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นพหุแนวทาง

วิธีการวิจัย

1. **ประชากร** คือ ผู้บริหารและครูของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 35 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ขอบข่าย คุณภาพงานวิชาการตามระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่า ด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2552 ประกอบด้วย 1) ด้านแผนกวิชา 2) ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียน การสอน 3) ด้านงานวัตถุประสงค์และประเมินผล 4) ด้านงานทะเบียน 5) ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด 6) ด้านงาน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 7) ด้านงานสื่อการเรียนการสอน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในเรื่อง การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัด สำนักการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

เครื่องมือฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษา เทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ

การศึกษา ประสิทธิภาพในการทำงาน และตำแหน่ง ซึ่งออกแบบในลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967, p. 90) โดยมีข้อคำถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน 7 ด้าน คือ 1) ด้านแผนกวิชา 2) ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) ด้านงานวัดผลและประเมินผล 4) ด้านงานทะเบียน 5) ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด 6) ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 7) ด้านงานสื่อการเรียนการสอน

เครื่องมือฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วยชื่อ-สกุล ตำแหน่ง ประสิทธิภาพทำงาน วุฒิการศึกษา สถานที่ทำงาน และที่อยู่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านแผนกวิชา 2) ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน 3) ด้านงานวัดผลและประเมินผล 4) ด้านงานทะเบียน 5) ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด 6) ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และ 7) ด้านงานสื่อการเรียนการสอน

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นคว้าตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร และรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างเป็นกรอบของแบบสอบถาม

2. สร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert's Scale)

3. นำแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ เพื่อให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ มีประสบการณ์ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องและความตรงตามขอบข่ายของเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

5. นำแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลนครปฐม (Try out) จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.920

6. นำเครื่องมือที่ได้ผ่านการตรวจสอบและทดลองใช้แล้ว นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้บริหารและครูของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย จำนวน 35 คน เพื่อการวิจัยต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ผู้วิจัยจัดส่งและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 35 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 35 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ด้วยตนเอง ซึ่งเป็น ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา ศึกษาพิเศษ และตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษาของวิทยาลัยฯ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติขั้นพื้นฐานและทดสอบ สมมติฐานโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ค่าสถิติดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร มี 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตาราง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert, 1967, p. 90) ดังนี้

5 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด	ให้มีค่าน้ำหนัก 5 คะแนน
4 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก	ให้มีค่าน้ำหนัก 4 คะแนน
3 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง	ให้มีค่าน้ำหนัก 3 คะแนน
2 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย	ให้มีค่าน้ำหนัก 2 คะแนน
1 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด	ให้มีค่าน้ำหนัก 1 คะแนน

ฉบับที่ 2 เป็นการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาแต่ละประเด็นการสัมภาษณ์ (Content Analysis)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) การดำเนินงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวม

N = 35

ข้อที่	การดำเนินงานวิชาการในภาพรวม	μ	σ	ลำดับที่	ความหมาย
1	ด้านแผนกวิชา	4.68	0.31	3	มากที่สุด
2	ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน	4.69	0.28	2	มากที่สุด
3	ด้านงานวัดผลและประเมินผล	4.78	0.34	1	มากที่สุด
4	ด้านงานทะเบียน	4.33	0.65	5	มาก
5	ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด	3.21	0.67	7	ปานกลาง
6	ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	4.68	0.40	4	มากที่สุด
7	ด้านงานสื่อการเรียนการสอน	4.06	0.68	6	มาก
รวม		4.35	0.24		มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าการดำเนินงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร การดำเนินงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=4.35$, $\sigma=0.24$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานวัดผลและประเมินผล ($\mu=4.78$, $\sigma=0.34$) รองลงมาคือ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ($\mu=4.69$, $\sigma=0.28$) และด้านแผนกวิชา ($\mu=4.68$, $\sigma=0.31$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด ($\mu=3.21$, $\sigma=0.67$)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาล อ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร จากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 ท่าน เรียงลำดับ ดังนี้

ผลจากประเด็นสัมภาษณ์	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิ คนที่ 3	สรุป
1. การนิเทศติดตามครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่ครูจะได้พัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อแผนกวิชา	✓	✓	✓	3
2. การพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของสถานประกอบการนั้นควรให้สถานประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ	✓	✓	✓	3
3. จัดทำคู่มือการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีให้แก่ครูผู้สอน	✓	✓	✓	3
4. จัดทำคู่มือการเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนให้แก่ครูผู้สอน	✓	✓	✓	3
5. จัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อต่างๆ รวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไว้บริการอย่างเพียงพอ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	✓	✓	✓	3
6. จัดให้มีการติดตามนิเทศนักเรียนนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	✓	✓	✓	3
7. สนับสนุนงบประมาณให้แก่ครูผู้สอนในการจัดทำสื่อและสร้างนวัตกรรมการสอน	✓	✓	✓	3

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาล อ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 ท่าน ได้เสนอแนวทางการพัฒนาดังนี้ 1) การนิเทศติดตามครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่ครูจะได้พัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อแผนกวิชา 2) พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของสถานประกอบการนั้นควรให้สถานประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ 3) จัดทำคู่มือการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีให้แก่ครูผู้สอน 4) จัดทำคู่มือการเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนให้แก่ครูผู้สอน 5) จัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อต่างๆ รวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไว้บริการอย่างเพียงพอ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) จัดให้มีการติดตามนิเทศนักเรียนนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 7) สนับสนุนงบประมาณให้แก่ครูผู้สอนในการจัดทำสื่อและสร้างนวัตกรรมการสอน

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าการดำเนินงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร มีการดำเนินงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านงานวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และด้านแผนกวิชา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 ท่าน ผู้วิจัยได้นำแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิมาสรุปเป็นประเด็นที่สามารถปฏิบัติได้ดังนี้ 1) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูผู้สอนในเรื่องกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อแผนกวิชามากขึ้น 2) สถานศึกษาต้องสำรวจความต้องการทางด้านทักษะในการทำงานของพนักงานจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำมาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตร 3) จัดทำตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานและประกาศใช้ ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงาน 4) ครูผู้สอนสามารถใช้ระบบสารสนเทศของสถานศึกษา เพื่อเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนนักศึกษา 5) สถานศึกษาต้องมีฝ่ายจัดบริการวัสดุอุปกรณ์และสื่อต่างๆ อย่างรวดเร็ว 6) สถานศึกษาติดตามและสำรวจความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีส่วนรวมในระบบทวิภาคี และ 7) สถานศึกษาจัดทุนวิจัยและแหล่งเงินทุนภายนอกให้กับครูผู้สอนในการทำวิจัยในเชิงนวัตกรรม

อภิปรายผลการวิจัย

1. การวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานงานวิจัยที่ตั้งไว้ว่า การบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาจัดทำแผนการเรียนตรงตามโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาจัดทำตารางเรียนที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ สถานศึกษาควบคุมดูแลการจัดการเรียนการสอนและการวัดผลประเมินผลให้เป็นไปตามหลักสูตร สถานศึกษาจัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ของแผนกวิชาให้มีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาดูแลรักษาวัสดุ ครุภัณฑ์ของแผนกวิชาให้มีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาส่งเสริมการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน สถานศึกษาสนับสนุนการจัดทำนวัตกรรมเทคโนโลยี สิ่งประดิษฐ์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สถานศึกษาพัฒนาห้องปฏิบัติการให้มีความทันสมัยพร้อมใช้งาน สถานศึกษากำกับดูแลให้ห้องเรียนสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย สถานศึกษามีการตรวจสอบแผนการเรียนของแผนกวิชาให้ตรงกับโครงสร้างของหลักสูตรทุกภาคเรียน สถานศึกษาจัดทำตารางเรียนร่วมกับแผนกวิชาและสถานประกอบการ สถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการจัดการศึกษา สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำเอกสารประกอบการสอน สถานศึกษามีการส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อและเทคโนโลยีการสอนที่ทันสมัย สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามระเบียบการวัดผลและประเมินผล สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูตรวจการวัดผลและประเมินผลก่อนเสนอผู้อำนวยการวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติผลการเรียน สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการวิเคราะห์ข้อสอบ หรือจัดทำข้อสอบตามมาตรฐานวิชาชีพ สถานศึกษามีการจัดสอบมาตรฐานวิชาชีพระหว่างแผนกวิชา ร่วมกับสถานประกอบการโดยมีการรายงานผลการประเมินตามระเบียบ สถานศึกษามีการเก็บรักษา ทำลายเอกสารหลักฐานการประเมินผลการเรียนหรือเอกสารเกี่ยวกับงานวัดผลและประเมินผลตามระเบียบ สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูล

นักเรียน นักศึกษาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนตลอดจนจบการศึกษา สถานศึกษามีระบบสารสนเทศงานทะเบียนที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาจัดให้มีห้องสมุดหรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่ทันสมัย สถานศึกษาจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไว้บริการอย่างเพียงพอ สถานศึกษาจัดบรรยากาศในห้องสมุดให้เอื้อต่อผู้เข้าใช้บริการ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครู นักเรียน นักศึกษาเข้าใช้บริการห้องสมุดหรือศูนย์บริการเรียนรู้ด้วยตนเอง สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินในงานวิทยบริการและห้องสมุดให้มีความพร้อมต่อการใช้งาน สถานศึกษามีแผนพัฒนาห้องสมุดหรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สถานศึกษามีการจัดระบบการให้บริการห้องสมุดหรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่ได้มาตรฐาน สถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการห้องสมุด สถานศึกษาจัดหาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยให้เพียงพอต่อการเข้ารับบริการห้องสมุดหรือศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สถานศึกษาดำเนินการติดต่อประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อจัดหาที่ฝึกงานให้กับนักเรียนนักศึกษา สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพร่วมกับสถานประกอบการ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการฝึกอาชีพหรือคู่มือการฝึกงานตามโครงสร้างของหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ สถานศึกษามีการวางแผนด้านการวัดผลและประเมินผลร่วมกับสถานประกอบการ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดประชุมสัมมนาครูฝึก ครูนิเทศ เพื่อร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี สถานศึกษาจัดให้มีการนิเทศ ติดตามการฝึกงานของนักเรียน นักศึกษาในสถานประกอบการ สถานศึกษาจัดหาสื่อการเรียนการสอนใสตัทศนุปรกรณ์ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษามีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้บริการในการศึกษาค้นคว้าของครู นักเรียน นักศึกษา สถานศึกษาอำนวยความสะดวกหรือให้บริการแก่ครูในการจัดทำสื่อการเรียนการสอน สถานศึกษามีการพัฒนาองค์ความรู้ในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้แก่ครู สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับ จิรภิญญา จตุพรโสภากุล (2562, น. 55-64) วิจัยเรื่อง คุณภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ รัฐสยาม วงษ์ยี่ (2559, น. 71) วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของครู อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีรัตนโกสินทร์ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของครู อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีรัตนโกสินทร์ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับระดับมาก และสอดคล้องกับ วรรณภ พรวลัย (2558, น. 120) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเห็นตรงกัน 3 ท่าน ได้เสนอแนวทางการพัฒนาดังนี้ 1) การนิเทศติดตามครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่ครูจะได้พัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อแผนกวิชา 2) การพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของสถานประกอบการนั้นควรให้สถานประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ 3) จัดทำคู่มือการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีให้แก่ครูผู้สอน 4) จัดทำคู่มือการเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนให้แก่ครูผู้สอน 5) จัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อต่างๆ รวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไว้บริการอย่างเพียงพอ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 6) จัดให้มีการติดตามนิเทศนักเรียนนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 7) สนับสนุนงบประมาณให้แก่ครูผู้สอนในการจัดทำสื่อและสร้างนวัตกรรมการสอน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานงานวิจัยที่ตั้งไว้ว่า แนวทางการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นพหุ

แนวทาง เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การปรับปรุงกิจกรรม ด้านแผนกวิชา ด้านงานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านงานวัดผลและประเมินผล ด้านงานทะเบียน ด้านงานวิทยบริการและห้องสมุด ด้านงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และด้านงานสื่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ปัญจรัตน์ คำทองสุข (2560, น. 57-74) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่าแนวทางการพัฒนาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ดังนี้ 1) จัดให้มีการนิเทศการสอนของครูผู้สอนทุกรายวิชา โดยยึดกระบวนการ PDCA ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 1 การนิเทศติดตามครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่ครูจะได้พัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมีความสำคัญต่อแผนกวิชา 2) จัดสนทนากลุ่มการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการและหน่วยงานภายนอกที่เป็นเครือข่าย 3) พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ 4) จัดทำหลักสูตรฐานสมรรถนะร่วมกับสถานประกอบการ 5) จัดทำแผนการฝึกงานร่วมกับสถานประกอบการ 6) จัดทำเป็นบันทึกข้อตกลง เพื่อดำเนินการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพร่วมกับสถานประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของสถานประกอบการนั้นควรให้สถานประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ 7) จัดประชุมชี้แจงเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและการประเมินผลแก่ครูผู้สอน 8) จัดอบรมให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลแก่ครูผู้สอน 9) จัดทำคู่มือเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลแก่ครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 3 จัดทำคู่มือการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีให้แก่ครูผู้สอน 10) จัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้และทักษะการใช้สื่อ ทำหน้าที่ในการดูแลและบริการสื่อการเรียนการสอนสำหรับครูผู้สอนโดยเฉพาะ 11) จัดอบรมการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอน โดยการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถจากภายนอก 12) ส่งครูไปอบรมการใช้และจัดทำสื่อการเรียนการสอนตามหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 5 จัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อต่างๆ รวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไว้บริการอย่างเพียงพอ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อที่ 7 สนับสนุนงบประมาณให้แก่ครูผู้สอนในการจัดทำสื่อและสร้างนวัตกรรมการสอน และสอดคล้องกับ สุรีย์พร บุญน้ำชู (2559, น. 78-87) วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีดังนี้ 1) จัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ระเบียบการวัดผลและประเมินผลไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 3 จัดทำคู่มือการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีให้แก่ครูผู้สอน 2) สำรวจความต้องการหนังสือ สื่อการเรียนรู้อ และแหล่งการเรียนรู้จากบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 5 จัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อต่างๆ รวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไว้บริการอย่างเพียงพอ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อที่ 7 สนับสนุนงบประมาณให้แก่ครูผู้สอนในการจัดทำสื่อและสร้างนวัตกรรมการสอน 3) สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันวางแผนถึงแนวทางการพัฒนาครูผู้สอนในการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ร่วมกันวางแผนถึงแนวทางการพัฒนาผู้เรียนในการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของสถานประกอบการนั้นควรให้สถานประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ ข้อที่ 6 จัดให้มีการติดตามนิเทศนักเรียนนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรธชา จุฑาบุตร (2558, น. 84-91) วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัย

อาชีวศึกษาศรีราชา สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลของการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีราชา สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี มีดังนี้ 1) จัดทำหลักสูตรการศึกษาและห้องปฏิบัติการต่างๆ ให้เพียงพอเพื่อให้สอดคล้องกับแต่ละสาขางาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 5 จัดวัสดุอุปกรณ์และสื่อต่างๆ รวมถึงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไว้บริการอย่างเพียงพอ เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ปรับระบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นอยู่จริงพัฒนาการเรียนการสอนภายในวิทยาลัยให้ดียิ่งขึ้น 3) พัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ในด้านหลักสูตร รวมถึงการวัดประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของสถานประกอบการนั้นควรให้สถานประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ 4) การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานและใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 3 จัดทำคู่มือการเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินทั้งภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีให้แก่ครูผู้สอน ข้อที่ 4 จัดทำคู่มือการเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมระบบงานทะเบียนให้แก่ครูผู้สอน 5) ร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันในระบบทวิภาคีและควรติดต่อประสานงานกันสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือข้อที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและตรงตามความต้องการของสถานประกอบการนั้นควรให้สถานประกอบการและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ และข้อที่ 6 จัดให้มีการติดตามนิเทศนักเรียนนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผู้วิจัยได้นำแนวทางสำหรับการพัฒนางานทั้ง 7 ด้าน ของงานวิชาการ มาสังเคราะห์เป็นโครงการเพื่อพัฒนางานวิชาการดังต่อไปนี้

- 1) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2) โครงการสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 3) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน
- 4) โครงการฝึกอบรมการให้บริการวิชาชีพ
- 5) โครงการปฐมนิเทศและเตรียมความพร้อมนักเรียนนักศึกษาก่อนการฝึกงานฝึกอาชีพในสถานประกอบการ
- 6) โครงการฝึกอบรมทำวิจัยเชิงนวัตกรรมสำหรับครูผู้สอน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 1) ควรศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการระบบทวิภาคีกับสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

- จิรภิญญา จตุรพรโอภากุล. (2562). **คุณภาพการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปัญจรัตน์ คำทองสุข. (2560). **แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการจัดการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พรรษา จุฑาบุตร. (2558). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีราชา สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี**. งานนิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2552). ค้นเมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2565, จาก <http://www.spc.ac.th> > Planning_and_budgeting_work.
- รัฐสยาม วงษ์ชัย. (2559). **การบริหารงานวิชาการของครู อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยีรัตนโกสินทร์ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การจัดการศึกษา) กรุงเทพฯ, ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- วรภพ ไพรวลัย. (2558). **พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กาญจนบุรี, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย. (2565). **รายงานการประเมินตนเอง ประจำปีการศึกษา 2565 วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครอ้อมน้อย จังหวัดสมุทรสาคร**. สมุทรสาคร, วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทศบาลอ้อมน้อย.
- ศมนกร นาควารี. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนปากช่อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา เขต 31**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรีย์พร บุญน้ำชู. (2559). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2562). **สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. ค้นเมื่อ 21 ธันวาคม 2565, จาก <http://www.vec.go.th/>.
- Cronbach, Lee J.(1978). **Essentials of Psychological Testing**, 3rd ed. New York : Haper & Row Publisher.
- Likert, Rensis. (1967). **New Patters of Management**. New York : Mc-Geaw Hall Book Compang.